

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

**ГЛОБАЛЬНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ  
ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ**

**Електронне наукове видання**

Випуск 17

**Миколаїв**

**2017**

## РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

### Головний редактор:

*Стройко Тетяна Володимирівна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського).*

### Заступник головного редактора:

*Іртищєва Інна Олександрівна, доктор економічних наук, професор (професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського).*

### Відповідальний секретар:

*Данік Наталія Вадимівна, кандидат економічних наук, доцент (доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського).*

### Члени редакційної колегії:

*Бородіна Олена Михайлівна, Ph.D, професор економіки (професор, "Банковні інститут висока школа а.с.", м. Прага, Чехія).*

*Бузько Ірина Романівна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри міжнародної економіки, проректор з науково-педагогічної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля).*

*Булатова Олена Валеріївна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри міжнародної економіки, проректор з наукової роботи Маріупольського державного університету).*

*Дейнеко Людмила Вікторівна, доктор економічних наук, професор (завідувач відділу промислової політики Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України).*

*Кіщак Іван Теодорович, доктор економічних наук, професор (декан факультету економіки Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського).*

*Клисіньські Януш, доктор економічних наук, професор (професор кафедри спортивного маркетингу Техніко-Гуманітарної академії м. Бельсько-Бяла, Польща).*

*Мартинюк Володимир Петрович, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки Тернопільського національного економічного університету).*

*Ніколаєнко Наталія Олександрівна, доктор політичних наук, доцент (завідувач кафедри політології Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського).*

*Стукало Наталія Вадимівна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри міжнародної економіки Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара).*

*Сухоруков Аркадій Ісмаїлович, доктор економічних наук, Заслужений економіст України, професор (Радник при дирекції Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України).*

*Хвесик Михайло Артемович, академік НААН, доктор економічних наук, заслужений діяч науки і техніки України, професор (директор Інституту економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України).*

*Шапошников Костянтин Сергійович, доктор економічних наук, професор (директор Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій).*

*Шиян Дмитро Вікторович, доктор економічних наук, професор (професор кафедри економіки підприємства та менеджменту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця).*

*Agata Malak-Rawlikowska, dr inż, Wydział Nauk Ekonomicznych Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego.*

Видання входить до «Переліку електронних фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» на підставі Наказу МОН України від 29 грудня 2014 року № 1528 (Додаток № 11)

**Рекомендовано до поширення в мережі інтернет рішенням Наукової ради  
Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського  
(Протокол № 8 від 27.06.2017 р.)**

## ЗМІСТ

## СЕКЦІЯ 1

## ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

|  |    |
|--|----|
| <b>Андрієнко В.М.</b><br>МЕТОДОЛОГИИ, МЕТОДЫ И ИНСТРУМЕНТЫ ИССЛЕДОВАНИЯ<br>ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ КРИЗИСОВ .....                    | 3  |
| <b>Гончарова В.А.</b><br>ОТ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ЧЕЛОВЕКА К ЛИЧНОСТИ.....  | 8  |
| <b>Логоша Р.В.</b><br>ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ РИНКУ ОВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ.....   | 12 |
| <b>Лопя Л.В., Козирев В.А.</b><br>ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА У СВІТІ<br>ТА МІСЦЕ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ У ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ.....     | 18 |
| <b>Салатюк Н.М.</b><br>ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ТА ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТНК<br>В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ..... | 23 |
| <b>Сардак С.Е., Братчікова Ю.К.</b><br>ТРАНСФОРМАЦІЯ КОГНІТИВНИХ ПІДХОДІВ ДО ПІЗНАННЯ.....   | 27 |
| <b>Стадник Г.В., Островський І.А., Федотова Ю.В.</b><br>ТРАНСАКЦІЙНИЙ СКЛАДНИК РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....                  | 30 |

## СЕКЦІЯ 2

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО  
І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

|  |    |
|--|----|
| <b>Бурачек І.В., Дардалевич В.В.</b><br>СУЧАСНИЙ СТАН ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ:<br>ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....                       | 34 |
| <b>Василиця О.Б.</b><br>ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ ТА США НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....  | 38 |
| <b>Єгоров А.О., Лазнева І.О.</b><br>БАНКІВСЬКИЙ СОЮЗ ЯК ОДИН ІЗ ЗАХОДІВ УРЕГУЛЮВАННЯ<br>МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ДИСБАЛАНСІВ ТА СТАБІЛІЗАЦІЇ ЄВРОЗОНИ.....             | 43 |
| <b>Коваленко С.І.</b><br>ПОСТМОДЕРНОВИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ КОНЦЕПЦІЙ<br>МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....   | 49 |
| <b>Мухамедова Д.Р., Антоненко К.В.</b><br>ТРУДОВА МІГРАЦІЯ УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ.....   | 55 |
| <b>Огієнко А.В., Огієнко М.М.</b><br>ПОШУК ДІЛОВИХ ПАРТНЕРІВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ<br>НА РИНКУ КРАЇН ЄС.....  | 58 |
| <b>Олійник А.А.</b><br>ПРОБЛЕМИ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН ДЕРЖАВ З МВФ<br>У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ВАЛЮТНОЇ БЕЗПЕКИ.....   | 63 |
| <b>Попова А.М.</b><br>ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ<br>ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ.....                                    | 68 |
| <b>Proskurnina N.V.</b><br>UKRAINE ON THE WAY TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT:<br>THE EXPERIENCE OF EUROPEAN COUNTRIES.....   | 72 |
| <b>Романуха О.М.</b><br>РОЗВИТОК МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ ЯК ФАКТОР АКТИВІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ.....   | 79 |
| <b>Рубан Т.С.</b><br>СУЧАСНІ ТРАКТУВАННЯ ПОСЕРЕДНИЦТВА У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ.....   | 84 |
| <b>Слюсаренко А.В.</b><br>ВПЛИВ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....   | 89 |
| <b>Сторожук О.В., Свириденко Г.М.</b><br>МИТНО-ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ<br>ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ..... | 94 |

|  |     |
|--|-----|
| <b>Ткаленко С.І.</b><br>МАСШТАБИ І ГЛИБИНА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....   | 99  |
| <b>Хитра О.В.</b><br>СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ КАТЕГОРІЙНОГО АПАРАТУ<br>ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....                                       | 103 |
| <b>Чернышова Л.А., Кот Е.В., Козуб В.А.</b><br>ПОЛИТИКА ПРИВЛЕЧЕНИЯ КРЕДИТНЫХ РЕСУРСОВ ПРЕДПРИЯТИЙ –<br>СУБЪЕКТОВ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....  | 110 |
| <b>Чмут А.В., Осадчий О.Д.</b><br>СУТНІСТЬ АУТСОРСИНГУ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЙОГО РОЗВИТКУ<br>НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ.....  | 116 |
| <b>Чобіток В.І., Черняєва А.О.</b><br>МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ.....   | 120 |
| <b>СЕКЦІЯ 3</b><br><b>ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ</b>   |     |
| <b>Артеменко А.К., Булах О.А.</b><br>ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО<br>МЕХАНІЗМУ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ .....         | 123 |
| <b>Біла І.С., Насікан Н.І.</b><br>БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩЕ В УКРАЇНІ.....   | 127 |
| <b>Блага В.В., Доломан К.А., Гордієнко Є.А.</b><br>ГЕНДЕРНИЙ АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ПРАЦІ.....  | 132 |
| <b>Гнаткович О.Д., Гриньох Н.В.</b><br>ОЦІНКА ПРИВАБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ.....   | 136 |
| <b>Довжик О.О.</b><br>ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ УМОВ<br>ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....                             | 139 |
| <b>Єніна А.О.</b><br>ПОРУШЕННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА<br>ЯК ЗАГРОЗА РЕГІОНАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....   | 145 |
| <b>Завадських Г.М.</b><br>МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ.....   | 152 |
| <b>Колосок А.М., Оболончик А.В.</b><br>СОЦІАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРОЕКТУ ФЕСТИВАЛЮ ВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА.....  | 156 |
| <b>Можайкина Н.В.</b><br>ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ПОВЕДЕНИЯ ДОМОХОЗЯЙСТВ НА РЫНКЕ ТРУДА.....   | 160 |
| <b>Нечипоренко О.М.</b><br>СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЇ ТА ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПОЛИВНОЇ ВОДИ.....  | 165 |
| <b>Пінчук Д.В.</b><br>ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ТОРГІВЛІ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ.....  | 171 |
| <b>Полковниченко С.О., Козловська С.М., Середюк І.О.</b><br>СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МАЛОГО АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....                    | 175 |
| <b>Рябенко К.Н.</b><br>ВЛИЯНИЕ ГЛОБАЛЬНЫХ ФАКТОРОВ НА ФОРМИРОВАНИЕ<br>ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО РЫНКА В УКРАИНЕ.....  | 180 |
| <b>Сливінська О.Б.</b><br>ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ.....  | 185 |
| <b>Шишкевич О.С., Чорний С.Ю.</b><br>ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПОБУДОВА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАХОДІВ<br>ЗРОСТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА..... | 188 |
| <b>СЕКЦІЯ 4</b><br><b>ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ</b>   |     |
| <b>Андрущенко Н.О.</b><br>«ЛЮДИНА» В ІСТОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ.....  | 193 |
| <b>Бакало Н.В.</b><br>ВИМОГИ ДО ПРАЦІВНИКА ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ<br>ТА ЇХ ЕТИЧНІ НОРМИ ПОВЕДІНКИ.....  | 197 |

|   |     |
|---|-----|
| <b>Бєлікова М.В.</b><br>СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МУЗЕЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ.....  | 201 |
| <b>Божко М.В.</b><br>ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІНИ ОБСЯГІВ ВИРОБНИЦТВА<br>В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....  | 207 |
| <b>Боковець В.В.</b><br>ПОЛІТИКА ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ<br>ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....   | 211 |
| <b>Васильців Т.Г., Максимюк С.О., Керницький І.С.</b><br>ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ<br>ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ.....  | 215 |
| <b>Великий Ю.М., Велика О.Ю.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНСЬКИХ КОРПОРАЦІЙ.....  | 219 |
| <b>Власенко О.С., Чарикова Ю.В.</b><br>МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ КРИЗИ.....  | 224 |
| <b>Вовк О.М., Кравчук Н.М.</b><br>ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ<br>ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....  | 230 |
| <b>Волгіна Н.О., Славута О.І.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО ПІДХОДУ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ<br>КАПІТАЛЬНОГО РЕМОНТУ БАГАТОКВАРТИРНИХ БУДИНКІВ.....  | 235 |
| <b>Галайда Т.О., Соломаха О.М.</b><br>ЕФЕКТИВНА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА<br>ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....                            | 239 |
| <b>Гелеверя С.М., Сумець Н.В.</b><br>АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ.....   | 243 |
| <b>Гірман А.П., Михалко Ю.Р.</b><br>ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В УКРАЇНІ І ЗАКОРДОНОМ.....   | 249 |
| <b>Гірман А.П., Хоменко О.С.</b><br>ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПРАЦІ<br>(НА ПРИКЛАДІ МАШИНОБУДІВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ).....   | 253 |
| <b>Гноєвий В.Г., Борт Л.О., Баканов Д.В.</b><br>КОРПОРАТИВНІ ІННОВАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЯК МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ<br>ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА.....   | 259 |
| <b>Гордей О.Д., Черевко Ю.Л.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....  | 266 |
| <b>Гресь-Євреїнова С.В.</b><br>МЕНЕДЖМЕНТ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО КОМПЛЕКСУ «KHORTITSA PALACE».....   | 271 |
| <b>Громова А.Є., Діхтяренко М.О.</b><br>АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ В ОПОДАТКУВАННІ<br>ЄДИНОГО ПОДАТКУ ЗГІДНО З ПОДАТКОВИМ КОДЕКСОМ.....  | 277 |
| <b>Гуменюк О.Г.</b><br>ВИКОРИСТАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ЯК ОСНОВНОГО<br>ІНСТРУМЕНТУ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....  | 281 |
| <b>Дончак Л.Г., Ціхановська О.М.</b><br>РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ –<br>ЗАПОРУКА СТАБІЛЬНОСТІ ВІННИЧЧИНИ .....   | 286 |
| <b>Євтушенко В.А., Ляшевська В.І., Соколова В.В.</b><br>ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ПРАЦІ ЯК ФАКТОР<br>ВДОСКОНАЛЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕД УКРАЇНСЬКИХ КОМПАНІЙ ..... | 291 |
| <b>Євтушенко В.А., Кудінова М.М., Пастухова Н.В.</b><br>УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ<br>ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....  | 296 |
| <b>Заровна Н.П.</b><br>КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ<br>ЯК СКЛАДНИК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ.....  | 301 |
| <b>Salun M., Dominic McLoughlin, Zaslavska K.</b><br>TRUST AT THE WORKPLACE: EXPERIENCE OF UKRAINIAN IT-COMPANIES.....  | 306 |
| <b>Івашина Л.Л.</b><br>ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ КЕЙТЕРИНГУ В УКРАЇНІ.....  | 314 |

|  |     |
|--|-----|
| <b>Іскра В.В.</b><br>ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ<br>ЗА ДОПОМОГОЮ КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНОГО ПІДХОДУ<br>НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ІНДУСТРІАЛЬНА МОЛОЧНА КОМПАНІЯ» (ІМС)..... | 318 |
| <b>Колосок А.М., Конюх І.М.</b><br>ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУВАННЯ .....  | 323 |
| <b>Конєва І.І.</b><br>ФІНАНСОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ<br>СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....  | 327 |
| <b>Конопляникова М.А.</b><br>УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ: ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ, ПІДХОДИ.....  | 332 |
| <b>Котельникова Ю.М., Шеврекука С.С.</b><br>УДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ<br>ШЛЯХОМ АВТОМАТИЗАЦІЇ СКЛАДУ.....   | 337 |
| <b>Коюда В.О., Костіна О.М.</b><br>ДІАГНОСТИКА ЗМІН У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ<br>У ПРОЦЕСІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ.....  | 343 |
| <b>Крамарчук С.П., Гугул О.Я.</b><br>УПРАВЛІННЯ ІНФРАСТРУКТУРОЮ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА:<br>ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ.....  | 351 |
| <b>Кривокульська Н.М., Богач Ю.А.</b><br>ЕКОЛОГІЧНИЙ ФРАНЧАЙЗИНГ ТА АУТСОРСИНГ<br>ЯК ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ.....  | 355 |
| <b>Майборода О.Є., Карікова Ю.О.</b><br>ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....   | 362 |
| <b>Малишко Є.О.</b><br>ОЦІНКА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ВИКОРИСТАННЯ<br>ФІНАНСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ ПІДПРИЄМСТВА.....  | 365 |
| <b>Маргиненко В.П., Кушик І.Л.</b><br>УПРАВЛІННЯ РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....   | 370 |
| <b>Матвій І.Є.</b><br>ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ:<br>ТЕНДЕНЦІЇ, ЧИННИКИ ВПЛИВУ ТА ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ.....   | 375 |
| <b>Махначова Н.М., Мідляр А.К.</b><br>«SOFT SKILLS» КЕРІВНИКА ПІДПРИЄМСТВА.....  | 380 |
| <b>Обиденнова Т.С.</b><br>ВПЛИВ РІВНЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ<br>НА ЯКІСТЬ ВИГОТОВЛЕНОЇ ПРОДУКЦІЇ.....   | 384 |
| <b>Obiziuk V.M.</b><br>ESTIMATION OF WEIGHTED AVERAGE COST OF CAPITAL.....   | 388 |
| <b>Орлова К.Є.</b><br>ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ.....   | 392 |
| <b>Павелко В.Ю.</b><br>РОЗВИТОК НЕАВІАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АЕРОПОРТІВ УКРАЇНИ.....  | 397 |
| <b>Павлова К.І., Рудняєва К.О.</b><br>АНАЛІЗ ВПЛИВУ ВАЛЮТНИХ РИЗИКІВ<br>НА ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМСТВА.....   | 400 |
| <b>Пащенко О.П.</b><br>КРЕАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ФАКТОР УСПІШНОСТІ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ.....   | 406 |
| <b>Подзігун С.М.</b><br>АНАЛІЗ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО РОЗУМІННЯ<br>СУТНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....   | 411 |
| <b>Полятикіна Л.І.</b><br>ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ЯК ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ<br>ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ.....  | 415 |
| <b>Родіна О.В.</b><br>ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК КАТЕГОРІЇ «ВИТРАТИ».....   | 420 |
| <b>Романчукевич М.Й.</b><br>ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИБОРУ СТРАТЕГІЇ<br>ВИХОДУ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗОВНІШНІ РИНКИ.....   | 425 |

|  |     |
|--|-----|
| <b>Рудика В.І., Косарева І.П., Величко Н.В.</b><br>НАПРЯМИ ТА СТРАТЕГІЯ ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВА<br>СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....                               | 431 |
| <b>Рудика В.І., Сукрушева Г.О., Гонтар Т.Ю.</b><br>ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА».....   | 436 |
| <b>Savchuk Y.O.</b><br>THE PROBLEM OF CHOOSING THE FINANCIAL STRATEGY<br>OF INDUSTRIAL ENTERPRISE.....   | 440 |
| <b>Середа Н.М.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ<br>ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ.....   | 445 |
| <b>Синиціна Ю.П., Дунайчук С.М., Алексеєнко І.А.</b><br>МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ<br>ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....                                   | 449 |
| <b>Сухомлин Л.В., Углава А.О.</b><br>ОЦІНКА ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ<br>ТЕХНОЛОГІЙ НА СУЧАСНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....                   | 453 |
| <b>Трач Р.В.</b><br>СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ<br>БУДІВЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ.....  | 457 |
| <b>Тюленєва Ю.В., Майстренко Н.В.</b><br>РОЛЬ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ<br>УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВ АПК.....                     | 462 |
| <b>Фурик В.Г., Тітова К.С., Тямушева В.М.</b><br>ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ .....   | 467 |
| <b>Хохлов М.П., Царенко Т.С.</b><br>ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ<br>ТА ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА .....   | 473 |
| <b>Ціпуринда В.С.</b><br>ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК І ВЗАЄМНА УЗГОДЖЕНІСТЬ ОСНОВНИХ ФУНКЦІЙ<br>В УПРАВЛІНСЬКОМУ ЦИКЛІ ПІДПРИЄМСТВА.....   | 477 |
| <b>Чернишов В.В.</b><br>РЕАЛІЗАЦІЯ МОДЕЛІ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ<br>ЩОДО НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....                               | 482 |
| <b>Чижишин О.І.</b><br>УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ<br>ГРОШОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА.....   | 486 |
| <b>Чукурна О.П., Давидова Г.В.</b><br>ПРОФІЛЬ ІНТЕРНЕТ-АУДИТОРІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ Е-КОМЕРЦІЇ.....  | 491 |
| <b>Чукурна О.П., Чмир В.О., Егорова К.П.</b><br>ТЕХНОЛОГІЇ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ У ПРОВЕДЕННІ ПРОМОАКЦІЙ<br>В ЕЛЕКТРОННІЙ КОМЕРЦІЇ КРАЇН ЄВРОПИ.....                      | 496 |
| <b>Шарко В.В., Лояніч Г.С.</b><br>СТРІТ-РИТЕЙЛ ЯК ТРЕНД РОЗВИТКУ РОЗДРІВНОЇ ТОРГІВЛІ МІСТА.....  | 503 |
| <b>СЕКЦІЯ 5</b>  |     |
| <b>РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА</b>   |     |
| <b>Ветрогон О.В.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ ЗАБУДОВИ МІКРОРАЙОНІВ У СУЧАСНИЙ ПЕРІОД.....   | 507 |
| <b>Наркава V.F.</b><br>THE IMPROVED UTILIZATION OF THE POTENTIAL OF THE REGION.....  | 511 |
| <b>Клименко Ю.М., Мартянов М.П.</b><br>РЕГІОНАЛЬНА ІННОВАЦІЙНА СИСТЕМА ЯК КРИТИЧНО НЕОБХІДНИЙ СКЛАДНИК<br>ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ..... | 515 |
| <b>Сочка К.А.</b><br>РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ<br>ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....     | 520 |
| <b>Тебенко В.М., Болтянська Л.О.</b><br>ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....   | 525 |

## СЕКЦІЯ 6 ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

|  |     |
|--|-----|
| <b>Кожухівська Р.Б.</b><br>ВИКОРИСТАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У ЛОГІСТИЧНІЙ СФЕРІ.....                             | 531 |
| <b>Лепетюха Н.В.</b><br>РИНОК ЕНЕРГОРЕСУРСІВ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ.....                      | 537 |
| <b>Масленнікова В.В.</b><br>ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ УГІДЬ<br>У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ..... | 544 |

## СЕКЦІЯ 7 ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

|   |     |
|---|-----|
| <b>Герчанівська С.В., Стемковська І.В.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РИНКУ ПРАЦІ.....                               | 550 |
| <b>Гетьман О.О., Білодід А.О.</b><br>ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ.....   | 556 |
| <b>Зелінська А.М., Копитова І.В.</b><br>СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ.....                            | 562 |
| <b>Кальницька М.А.</b><br>СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА: ПОНЯТТЯ ТА РІВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ.....  | 566 |
| <b>Кравченко О.О.</b><br>АНАЛІЗ РІВНЯ ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ<br>В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ..... | 572 |
| <b>Полоус О.В.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ<br>В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ.....                 | 579 |
| <b>Роєнко В.І., Єфремова Н.Ф.</b><br>СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.....                      | 584 |
| <b>Сенів Л.А.</b><br>МІГРАЦІЙНІ «ДИВІДЕНДИ» ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАСЕЛЕННЯ.....                                   | 589 |

## СЕКЦІЯ 8 ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

|  |     |
|--|-----|
| <b>Алексєєнко І.І.</b><br>ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА.....   | 593 |
| <b>Андрійченко Ж.О.</b><br>ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМІВ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН<br>ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ<br>РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У СФЕРІ ФІНАНСОВОГО МОНИТОРИНГУ.....   | 599 |
| <b>Биховченко В.П., Ксьонжик В.В.</b><br>СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....  | 604 |
| <b>Внукова Н.М., Колодізєв О.М., Чмутова І.М.</b><br>АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ЗАСТОСУВАННЯ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ<br>У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ<br>ТА ФІНАНСУВАННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ..... | 610 |
| <b>Галушак В.В.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ<br>ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....   | 618 |
| <b>Гранько К.Б.</b><br>ВСТАНОВЛЕННЯ НАПРЯМІВ ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВАМИ<br>ДЛЯ БУДІВНИЦТВА ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ .....   | 623 |
| <b>Даценко Г.В.</b><br>ПОДАТОК НА ПРИБУТОК: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНИЙ СТАН,<br>КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ ЗІ СПЛАТИ ПОДАТКУ.....   | 629 |
| <b>Добринь С.В.</b><br>ВИБІР СТРАТЕГІЧНИХ АЛЬТЕРНАТИВ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ<br>ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....  | 635 |



|   |     |
|---|-----|
| <b>Свенко Т.І.</b><br>ОЦІНКА ПРИБУТКОВОСТІ ТА ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА<br>НА ПРИКЛАДІ ТОВ «КОЗАЦЬКЕ» БОБРОВИЦЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... | 639 |
| <b>Жердецька Л.В., Кореневська Д.К., Шестова О.Ю.</b><br>МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ВИТРАТ НА ПІДТРИМАННЯ<br>СИСТЕМНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ.....      | 643 |
| <b>Запорожець С.В.</b><br>ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ<br>МОДЕЛІ ІПОТЕЧНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ.....  | 648 |
| <b>Карєлов М.В.</b><br>ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ ЛІКВІДНОСТІ БАНКУ.....  | 654 |
| <b>Колесник В.М., Артеменко Д.А.</b><br>ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ<br>ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ.....   | 658 |
| <b>Коренюк Л.В.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ.....   | 662 |
| <b>Кретов Д.Ю.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КРЕДИТУВАННЯ<br>БАНКАМИ УКРАЇНИ КОРПОРАТИВНИХ КЛІЄНТІВ.....  | 665 |
| <b>Куліш Г.П., Кірсенко Ю.В.</b><br>МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ БАНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....   | 672 |
| <b>Литвинюк О.В., Карпов М.О.</b><br>МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ СИСТЕМНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ<br>НА ЗАСАДАХ БАГАТОВИМІРНОГО КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ.....     | 677 |
| <b>Малахова О.Л.</b><br>РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ У КОНТЕКСТІ<br>ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....   | 684 |
| <b>Маринюк Л.В.</b><br>ЦІНИ ТА МЕХАНІЗМ ЦІНОУТВОРЕННЯ В СУЧАСНИХ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКАХ.....  | 692 |
| <b>Марич М.Г., Марич А.В.</b><br>ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ<br>НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ.....   | 698 |
| <b>Мороз Н.М.</b><br>ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО РИНКУ<br>СИНДИКАТИВНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ.....   | 704 |
| <b>Новікова Т.В., Ніконенко Ю.І.</b><br>ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ РОЗВИТКОМ БАНКУ.....  | 710 |
| <b>Пантелєєва К.О.</b><br>ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДґРУНТЯ ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ МІЖНАРОДНОЇ ДОПОМОГИ.....   | 715 |
| <b>Пенська І.О., Шмат О.Є.</b><br>СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФІНАНСУВАННЯ ВИДАТКІВ<br>МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ.....   | 721 |
| <b>Пріхно І.М.</b><br>НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....   | 725 |
| <b>Сидорович О.Ю.</b><br>ФУНКЦІЇ І ПРИНЦИПИ ОПОДАТКУВАННЯ В КОНТЕКСТІ<br>ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО РАКУРСУ ДОСЛІДЖЕННЯ.....  | 731 |
| <b>Скрипник Ю.В.</b><br>БОРГОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОНТЕКСТІ МОНЕТАРНИХ<br>АСПЕКТІВ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ.....   | 739 |
| <b>Стеценко Т.В., Корнівська В.О., Назарова Н.В.</b><br>ОЦІНКА СОЦІАЛЬНОГО ЕФЕКТУ БЮДЖЕТНИХ ВИДАТКІВ<br>СОЦІАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ В УКРАЇНІ.....                      | 745 |
| <b>Суханова А.В.</b><br>ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ.....  | 750 |
| <b>Тарасевич Н.В., Марковський А.В.</b><br>ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ<br>БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ.....                             | 755 |
| <b>Терещенко В.Л., Терещенко В.В.</b><br>ПРОБЛЕМА УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ В УКРАЇНІ.....  | 759 |

|   |     |
|---|-----|
| <b>Чернодубова Е.В.</b><br>ОСНОВНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ПРИБУТКОВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.....   | 766 |
| <b>Швець Ю.О., Бахметова Я.Ю.</b><br>ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ:<br>ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ ТА ЄС .....  | 771 |
| <b>Шептуха О.М., Волвенкова М.М., Коротка О.О.</b><br>УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ ЛІКВІДНОСТІ І ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ БАНКУ.....   | 776 |
| <b>Штефан Л.Б., Москалюк О.В.</b><br>ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....  | 779 |
| <b>Ящук Т.А.</b><br>СИСТЕМА ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ФІНАНСУВАННЯ.....  | 784 |
| <b>СЕКЦІЯ 9</b>   |     |
| <b>БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ</b>  |     |
| <b>Августова О.О.</b><br>ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....   | 788 |
| <b>Артеменко Н.В.</b><br>ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ:<br>СУЧАСНІ ПІДХОДИ, ПОРЯДОК ТА УМОВИ ЗМІНИ.....  | 792 |
| <b>Волкова Н.А., Сніткіна І.А.</b><br>МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ КРИЗОВОГО СТАНУ ТА СХИЛЬНОСТІ ДО БАНКРУТСТВА .....   | 798 |
| <b>Гільорме Т.В., Бутильська А.С.</b><br>УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ<br>ОБЛІКУ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ ПІДПРИЄМСТВА.....                                | 801 |
| <b>Головай Н.М., Волинець В.І., Гордополова Н.В.</b><br>СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ<br>ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ В УКРАЇНІ..... | 806 |
| <b>Гудзенко Н.М., Шевчук О.Д.</b><br>ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ<br>У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ.....                      | 810 |
| <b>Демиденко С.Л., Томчук Р.Р.</b><br>ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....   | 816 |
| <b>Домбровська Н.Р.</b><br>ЕКОНОМІЧНА КВІНТЕСЕНЦІЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ<br>ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА.....   | 820 |
| <b>Дьордй В.П., Макарович В.К.</b><br>КЛАСИФІКАЦІЯ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГОРОЗПОДІЛЬЧОЇ ГАЛУЗІ.....  | 826 |
| <b>Костюченко В.М., Бондарь А.С.</b><br>ЄВРОКОНВЕРГЕНЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ДОСВІД ІТАЛІЇ.....   | 831 |
| <b>Крот Ю.М., Пастернак Я.П.</b><br>ДОДАТКОВІ СТАТТІ БАЛАНСУ: НЕОБХІДНІСТЬ ВИДІЛЕННЯ ТА ПОРЯДОК ЗАПОВНЕННЯ.....   | 837 |
| <b>Мельник Н.Г., Михайлишин Н.П.</b><br>БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК У СИСТЕМІ ЗАХОДІВ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ.....  | 844 |
| <b>Остапенко Т.М.</b><br>СУЧАСНИЙ МЕХАНІЗМ НІВЕЛЮВАННЯ ПОЛОЖЕНЬ СТАНДАРТУ<br>БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ № 30 «БІОЛОГІЧНІ АКТИВИ».....   | 849 |
| <b>Пасенко Н.С.</b><br>ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ<br>УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....  | 854 |
| <b>Пилипенко К.А.</b><br>АДМІНІСТРАТИВНІ ОБМЕЖЕННЯ ЕКСПОРТНИХ ТА ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ.....  | 860 |
| <b>Пилипенко С.М., Новак У.П., Шутка С.Є.</b><br>ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ: ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ.....   | 865 |
| <b>Писарчук О.В.</b><br>МІСЦЕ СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ<br>ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....   | 870 |
| <b>Погрібняк Д.С.</b><br>РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ<br>ОБ'ЄДНАНЬ ПІДПРИЄМСТВ.....  | 875 |

|  |     |
|--|-----|
| <b>Романенко О.А., Комірна О.В.</b><br>АНАЛІЗ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ<br>СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА.....   | 880 |
| <b>Семчук І.В., Мазур В.Г.</b><br>КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА СЕГМЕНТАМИ<br>У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ГРУПОЮ ПІДПРИЄМСТВ.....                                      | 888 |
| <b>Скрипник М.І., Григоревська О.О., Шанусь О.В.</b><br>ВІДОБРАЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ<br>У ВНУТРІШНІЙ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ..... | 893 |
| <b>Томчук В.В.</b><br>КОНТРОЛЬ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТА ЙОГО ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ<br>У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....  | 898 |
| <b>СЕКЦІЯ 10</b><br><b>СТАТИСТИКА</b>  |     |
| <b>Вдовин М.Л., Брода А.Р.</b><br>СТАТИСТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РИЗИКІВ В УМОВАХ РИНКУ.....  | 903 |
| <b>СЕКЦІЯ 11</b><br><b>МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ</b><br><b>ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ</b>   |     |
| <b>Begun S., Levchuk A.</b><br>CONCEPT OF ECONOMETRICS AND MAIN STAGES OF ECONOMETRIC ANALYSIS.....  | 909 |
| <b>Лапшин В.І., Кузніченко В.М.</b><br>ТОВАРНА СТРУКТУРА МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ У 2016 РОЦІ.....   | 913 |
| <b>Лось В.О., Тищенко А.І.</b><br>АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ<br>ЗАПОРІЗЬКОГО РЕГІОНУ ЗАСОБАМИ ФРАКТАЛЬНОГО АНАЛІЗУ.....                         | 917 |
| <b>Юрченко М.Е.</b><br>ПРИМЕНЕНИЕ ВЕРОЯТНОСТНЫХ МЕТОДОВ<br>ПРИ МОДЕЛИРОВАНИИ СПРОСА НА ПРОДУКЦИЮ.....  | 924 |
| <b>Данік Н.В.</b><br>ОПТИМІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ В УКРАЇНІ<br>ВІДПОВІДНО ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТИВ.....  | 927 |
| <b>Ушенко Н.В.</b><br>СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ.....  | 931 |
| <b>Голомб В.В.</b><br>АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ ФАКТОРИНГОВИХ ПОСЛУГ.....  | 937 |

Електронне наукове видання

# ГЛОБАЛЬНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ

Випуск 17

Коректура • *О.А. Скрипченко*

Комп'ютерна верстка • *С. Ю. Калабухова*

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

## ЗАСНОВНИК:

Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського  
Адреса редакції журналу: вул. Нікольська, 24, м. Миколаїв, Україна, 54030  
Відповідальний секретар: Данік Наталя Вадимівна  
E-mail: [наука@global-national.in.ua](mailto:наука@global-national.in.ua)  
Телефон: +38 (095) 458-19-85

УДК 657

Томчук В.В.

*кандидат економічних наук, доцент,  
Донецький національний університет імені Василя Стуса***КОНТРОЛЬ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТА ЙОГО ІНФОРМАЦІЙНЕ  
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ****CASH FLOW CONTROL AND ITS INFORMATION SUPPORT  
AT THE AGRICULTURAL ENTERPRISE****АНОТАЦІЯ**

Сучасні ринкові відносини в Україні супроводжуються постійним кругообігом коштів як на макро-, так і на мікрорівні. Грошові потоки охоплюють всі господарські процеси всередині підприємства та пов'язують його із зовнішнім середовищем, тому важко передбачити перебої в інтенсивності, обсязі, напрямі їхнього руху, що може привести до порушення функціонування всіх структурних підрозділів сільськогосподарського підприємства, вплинути на діяльність у поточному і довгостроковому періодах, спричинити зниження рівня прибутковості та платоспроможності, ліквідності, ділової активності та погіршити фінансовий стан. Ефективність контролю грошових потоків безпосередньо залежить від повноти і якості його інформаційного забезпечення та унеможливить спотворення інформації для користувачів.

**Ключові слова:** контроль, інформаційне забезпечення, грошовий потік, модель інформаційного забезпечення, класифікація інформаційного забезпечення.

**АННОТАЦИЯ**

Современные рыночные отношения в Украине сопровождаются постоянным кругооборотом средств как на макро-, так и микроуровне. Денежные потоки охватывают все хозяйственные процессы внутри предприятия и связывают его с внешней средой, поэтому трудно предсказать перебои в интенсивности, объеме, направлении их движения, что может привести к нарушению функционирования всех структурных подразделений сельскохозяйственного предприятия, повлиять на деятельность в текущем и долгосрочном периодах, привести к снижению уровня доходности и платежеспособности, ликвидности, деловой активности и ухудшить финансовое состояние. Эффективность контроля денежных потоков напрямую зависят от полноты и качества его информационного обеспечения и исключит искажение информации для пользователей.

**Ключевые слова:** контроль, информационное обеспечение, денежный поток, модель информационного обеспечения, классификация информационного обеспечения.

**ANNOTATION**

Modern market relations in Ukraine are accompanied by constant circulation of capital both at macro- and micro-level. Cash flows cover all business processes within the enterprise and connect it with the external environment, therefore it is difficult to predict faults in the intensity, volume, direction of their movement, which can lead to the disruption of all the structural units of agricultural enterprises, affect the activities in the current and long-term periods, cause a decrease in profitability and solvency, liquidity, business activity and worsen the financial situation. The effectiveness of cash flow control directly depends on the completeness and quality of its information support and eliminates information distortion for the users.

**Key words:** control, information support, cash flow, model of information support, classification of information support.

**Постановка проблеми.** Контроль грошових потоків – процес трудомісткий, зумовлений великим масивом інформації, яку потрібно постійно оперативно обробляти. Зокрема, це сто-

сується сільськогосподарських підприємств, де щодня здійснюється низка господарських операцій, пов'язаних із надходженням та вибуттям грошових потоків. Крім цього, для контролю грошових потоків потрібно отримувати оперативну достовірну інформацію про їхній рух, стан розрахунків, оскільки затримки в платежах приводять до погіршення руху грошових коштів, тим самим впливаючи на платоспроможність та фінансовий стан сільськогосподарського підприємства. Зазначені чинники спонукають до вдосконалення контролю грошових потоків через застосування інформаційних технологій.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Дослідженню проблем інформаційного забезпечення як одного з визначальних чинників ефективності розвитку підприємства приділяється велика увага з боку науковців-економістів М. Долішнього, М. Чумаченка, С. Голова, М. Войнаренка, Н. Дорош, Я. Соколова, Р. Фатхутдінова, В. Івашкевича та інших. У працях вітчизняних та закордонних вчених-економістів досліджувались організаційні та методичні питання формування інформаційного забезпечення управління витратами, але проведення економічних реформ спричиняє виникнення нових проблем, які вимагають розроблення можливих шляхів їх вирішення.

**Метою статті** є дослідження інформаційного забезпечення контролю грошових потоків у сільськогосподарських підприємствах.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Контроль є кінцевою функцією менеджменту, і прорахунки та недоліки у його виконанні приводять до погіршення результатів господарювання. Водночас належний контроль сприяє досягненню поставлених цілей. Контроль є таким типом діяльності щодо управління підприємством, який дає змогу вчасно виявити проблеми, розробити і здійснити заходи, спрямовані на коригування процесу та змісту роботи в організації до того часу, коли проблеми набудуть ознак кризи. Водночас контроль дає змогу виявити та поширювати позитивні починання, підтримувати найбільш ефективні напрями діяльності на підприємстві. Метою контролю є сприяння зближенню фактичних і бажаних результатів діяльності, тобто забезпечення досягнення цілей, що стоять перед підприємством [10].

На всіх етапах еволюційних процесів контроль забезпечував достовірність інформації з метою прийняття рішень, хоча видозмінювалась його організаційна та методична структура, формувались нові види та класифікації, уточнювалась економічна суть. Тому ефективність контролю грошових потоків значною мірою залежить від повноти і якості його інформаційного забезпечення.

Вітчизняні вчені пов'язують виникнення поняття «інформаційне забезпечення» з розвитком автоматизованих систем управління [3, 9].

Низка зарубіжних вчених визначає інформаційне забезпечення як сукупність реалізованих рішень за обсягом, розміщенням і формами організації інформації, що включає оперативну, планову, облікову, звітну, нормативно-довідкову інформацію, класифікатори техніко-економічної інформації, системи документації (уніфіковані та спеціальні) [8, с. 193–194].

Результатом формування інформаційного забезпечення є інтеграція інформаційних ресурсів для комп'ютеризації документообігу, систематизації та узагальнення даних економічного характеру, підготовки необхідної інформації на запити внутрішнього і зовнішнього контролю.

Погоджуємось із думкою вчених, зокрема В.В. Лаврука, що рівень використання сучасних інформаційних систем і комп'ютерних засобів у сільськогосподарських підприємствах досить низький, що зумовлено низкою причин, таких як:

- недостатнє забезпечення сільськогосподарських підприємств сучасними засобами збору та оброблення інформації внаслідок віддалення від розвинутих центрів їх розповсюдження і можливості отримання необхідних консультаційних послуг;

- відсутність достатніх ресурсів для придбання відповідних засобів і висококваліфікованих спеціалістів для їх експлуатації;

- неповне розуміння керівниками напрямів розвитку сільськогосподарських підприємств у ринкових умовах;

- відсутність доступних рекламних засобів про можливість програмних продуктів і їх відповідність конкретним завданням підприємств;

- недостатня діяльність інформаційно-консультативних центрів з обґрунтування доцільності та дослідження фінансово-економічних можливостей конкретного підприємства щодо впровадження інформаційних систем;

- відсутність висококваліфікованих спеціалістів для чіткого формування завдань для інформаційної системи, що забезпечить ефективність її використання [5].

До основних переваг впровадження інформаційних систем і технологій на сільськогосподарському підприємстві варто віднести такі, як:

- удосконалення інформаційних потоків, що прискорює проведення аналізу господарської діяльності, підвищує надійність отриманих результатів і формування звітності;

- забезпечення можливості накопичення інформації для розроблення альтернативних варіантів управлінських рішень і вибору оптимального;

- досягнення високої оперативності оцінки рентабельності діяльності в контексті функціонування інформаційної системи;

- забезпечення оперативної передачі інформації відповідно до встановленого на підприємстві графіку документообігу;

- формування прямого зв'язку повноважень з відповідальністю;

- чітка координація діяльності всіх ланок управління, що унеможлиблює їх дублювання [6].

У наукових джерелах наведено класифікацію інформаційного забезпечення на основі низки ознак, таких як професійна інформаційна комунікація, пізнавальність інформації та зміст інформаційного забезпечення (табл. 1).

З нашого погляду, формування інформаційного забезпечення не залежить від способу оброблення даних, а може бути здійснене на основі інформації первинної, зведеної облікової документації, звітності, спеціалізованих видань, нормативних і законодавчих актів навіть за відсутності комп'ютерної системи. Інформаційне забезпечення призначене для формування та оперативного надання якісної і повної інформації, необхідної для прийняття рішень на всіх рівнях управління.

Професор В.С. Рудницький наводить перелік джерел інформації для кожного складника організації інформаційного забезпечення контролю [3, с. 135], таких як:

- організація номенклатур – первинні документи, накази керівника;

- формування бази даних і режиму її функціонування – облікові реєстри, звітність установи, організаційно-розпорядча документація;

- порядок збереження контрольної інформації – результати проведених перевірок та здійснених контрольних процедур.

Вважаємо, що інформаційне забезпечення контролю грошових потоків сільськогосподарського підприємства має відповідати таким вимогам, як:

- відповідність інформації потребам управління;

- достовірність інформації;

- необхідність і достатність обсягу інформації;

- регулярність інформації для простеження динаміки показників;

- багатоваріантність інформації для розроблення альтернативних рішень;

- результативність інформації;

- комплексність інформації;

- наочність представлення інформації;

- цілісність;

- захист від несанкціонованого доступу;

- своєчасність передачі і подання інформації;

– мінімізація введення і виведення облікових даних тощо [7].

Інформаційне забезпечення контролю грошових потоків призначене для надання необхідної інформації для прийняття управлінських рішень щодо руху грошових коштів на всіх етапах господарської діяльності кожного структурного підрозділу і підприємства загалом.

На нашу думку, інформаційне забезпечення контролю грошових потоків призначене для виконання таких основних функцій, як:

– контрольна – виявлення відхилень на основі облікових і планових даних грошових потоків із використанням математичних методів, інформаційних технологій, комп'ютерних засобів;

– інформаційна – забезпечення достовірною і достатньою інформацією про стан грошових потоків управлінського персоналу на всіх рівнях

ієрархії системи управління підприємства відповідно до його функціональних повноважень;

– інтеграційна – наповнення і систематизація інформаційних масивів для виконання комплексу завдань контролю грошових потоків на різних рівнях ієрархії системи управління підприємством.

На нашу думку, порядок формування інформаційного забезпечення значною мірою визначається особливостями організаційної структури підприємства, специфікою виробництва і технологій. До складу інформаційного забезпечення контролю грошових потоків має входити сукупність інформації щодо обліку, аналізу і планування грошових коштів, сукупність метаданих (структуровані дані, що являють собою характеристики описуваних сутностей для цілей їх ідентифікації, пошуку, оцінки, управління ними), необхідних для проведення

Таблиця 1

## Класифікація інформаційного забезпечення контролю грошових потоків

| Ознака класифікації                          | Вид інформаційного забезпечення | Характеристика  |
|--|---------------------------------|---|
| 1. За змістом                                | Законодавче                     | Сукупність законів, які регулюють суспільні відносини й окремі законотворчі стосунки відповідної галузі   |
|  | Нормативно-довідкове            | Норми і нормативи витрачання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів; утворення фондів економічного стимулювання, пільгових витрат, розміри платежів до державного бюджету, з соціального страхування та ін.   |
|  | Планове                         | Сукупність інформації, яка є в планах економічного і соціального розвитку підприємства і його структурних підрозділів   |
|  | Договірне                       | Господарські угоди, укладені підприємством та затверджені в установленому порядку, на поставку виробничих запасів, реалізацію продукції тощо  |
|  | Технологічне                    | Технічна документація з технології виробництва продукції, робіт і послуг, міждержавні та Державні стандарти, технічні умови якості продукції, галузеві стандарти, проектно-технічна документація та інші, які використовуються на ревізованому підприємстві   |
|  | Організаційно-управлінське      | Структура підприємства, його юридично-правова самостійність і організаційно-розпорядчі документи, накази, розпорядження, службові листування з питань виробничої і фінансової діяльності  |
|  | Фактографічне                   | Сукупність даних економічного характеру про факти (операції) виробничої і фінансово-господарської діяльності, що відображені у первинних документах, облікових регістрах бухгалтерського, статистичного й оперативного обліку, а також у звітності про діяльність підприємства, структурних підрозділів |
| 2. За професійною інформаційною комунікацією | Робоче                          | Інформація, якою обмінюються працівники у процесі проведення контрольних дій  |
|  | Інформаційне пряме              | Інформація про стан підконтрольних об'єктів та їхню поведінку у динамічних процесах виробничої та фінансово-господарської діяльності підприємств  |
|  | Інформаційне непряме            | Нормативно-правова база, методичні рекомендації та інструкції, що регулюють діяльність об'єкта контролю   |
|  | Інформаційне опосередковане     | Інформація про виробничу і фінансово-господарську діяльність підприємств однієї галузі і зіставлення їх із даними підприємства, спеціальної літератури  |
| 3. За пізнавальністю інформації              | Нове                            | Інформація, що відображає новизну рішень чи виявлених недоліків   |
|  | Релевантне                      | Інформація, яка раніше була в аналогах  |
| 4. За способом відображення                  | Текстове (алфавітне)            | Інформація, представлена у вигляді тексту   |
|  | Цифрове                         | Розрахунки, цифрові дані, статистичні дані  |
|  | Алфавітно-цифрове               | Розрахунки із наведеними поясненнями  |
|  | Графічне                        | Інформація, представлена у вигляді схем, креслень, графіків   |

контролю, і програмні засоби для пошуку, систематизації та оброблення інформації.

У науковій літературі виділяють три рівні збору, оброблення і накопичення інформації щодо господарської діяльності підприємства, такі як:

– рівень перший – так званий низовий рівень (різного роду виробничі відділи, склади). На цьому рівні відбувається збір первинних документів з обліку матеріалів на складі, готової продукції, виробітку працівників та ін.;

– рівень другий – загальногосподарський рівень (допоміжні підрозділи, відділи, служби та ін.). Тут відбувається збір інформації щодо обліку фінансово-розрахункових операцій, матеріальних цінностей, основних засобів, обліку праці та заробітної плати тощо;

– рівень третій – рівень зведеного обліку (бухгалтерія). На цьому рівні відбувається групування і узагальнення інформації, зібраної на попередніх двох рівнях [4].

На рис. 1 представлено розроблену автором концептуальну модель інформаційного забезпечення підсистеми контролю грошових потоків.

Побудова інформаційного забезпечення контролю грошових потоків потребує комплексного врахування особливостей взаємодії структурних складників інформаційної системи; інформаційних технологій реалізації методів оброблення інформації; функціональних можливостей технічних засобів.

Для врахування всіх потреб щодо інформації про контроль грошових потоків важливо під час створення інформаційного забезпечення ви-



Рис. 1. Концептуальна модель інформаційного забезпечення контролю грошових потоків

Джерело: розроблено автором



значити перелік потенційних користувачів. На думку автора, найбільш повна класифікація таких користувачів наведена у [2].

Автор поділяє користувачів на дві групи – зовнішні та внутрішні.

До внутрішніх користувачів інформацією про грошові потоки належать:

– власники (засновники) суб'єктів господарювання;

– управлінський персонал (зокрема, керівники вищої ланки управління, менеджери різних напрямів, керівники підрозділів);

– аналітики підприємства;

– трудовий колектив (працівники) підприємства.

Зовнішніх користувачів інформацією щодо грошових потоків автор поділяє на дві підгрупи, такі як:

– перша підгрупа – користувачі без фінансового інтересу (органи державної статистики, судові органи та аудиторські фірми);

– друга підгрупа – користувачі з прямим фінансовим інтересом (акціонери, інвестори, податкова, банки та інші кредитні установи, замовники, посередники) [1, 2].

**Висновки.** Отже, контрольний процес є неможливим без належного рівня його інформаційного забезпечення. Від вчасного, повноцінного, достовірного інформаційного забезпечення залежить якість як процесу контролю, так і його результатів. Таким чином, інформаційне забезпечення здійснює суттєвий вплив на організацію та об'єкти контролю, що прискорює процес отримання необхідної інформації і розширює її обсяги; удосконалює процеси оброблення, аналізу і групування; дає можливість моделювання та прогнозування ситуацій; скорочує витрати часу на проведення контрольних процедур за рахунок зменшення обсягів рутинної роботи; забезпечує можливість формування звітних форм різнопланового спрямування із використанням значних обсягів аналітичних даних.

#### БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Вареник В.М. Інформатизація управління грошовими потоками на макро- та макрорівнях / В.М. Вареник. // Європейський вектор економічного розвитку. – 2013. – № 2(15). – С. 55–64.
2. Гуцайлюк З.В. Інформаційна система бухгалтерського обліку в управлінні промисловим підприємством: рівні формування та напрямки використання / З.В. Гуцайлюк, Р.І. Мачуга // Вісн. ЖДТУ. – 2010. – № 3. – С. 70–74.
3. Економічний аналіз : навч. посіб. / [М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін.] ; під ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – [вид. 2-ге, переробл. і допов. – К. : КНЕУ, 2003. – 556 с.
4. Копанєва В.О. Формати опису мережевих інформаційних ресурсів / В.О. Копанєва // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: Проблеми науки, освіти, практики : зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 17–19 травня 2011 р.). – К., 2011. – С. 187–189.
5. Лаврук В.В. Створення та впровадження управлінських інноваційних інформаційних систем в аграрних підприємствах / В.В. Лаврук // Наукові пр. Полтав. держ. аграр. акад. Серія: Економічні науки. – 2011. – Вип. 3, т. 1. – С. 160–167.
6. Людвенко Д.В. Інформаційні системи і технології в обліку витрат сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] / Д.В. Людвенко // Науковий вісн. НУБіП України : зб. наук. праць. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – К. : Вид-во НУБіП України, 2010. – Вип. 169. – Режим доступу : [http://www.nbu.gov.ua/ujrn/soc\\_gum/nvnaueamb/2012\\_169\\_2/12ldv.pdf](http://www.nbu.gov.ua/ujrn/soc_gum/nvnaueamb/2012_169_2/12ldv.pdf).
7. Пархоменко О.В. Роль інформаційно-аналітичного забезпечення в управлінні функціональними системами / О.В. Пархоменко // Проблеми науки. – 2006. – № 10. – С. 18–22.
8. Романов Т.Ф. Государственный финансовый контроль: проблемы и направления модернизации : монография / Романов Т.Ф., Карепина О.И., Альбеков З.А. – Ростов н/Д : Азов-Печать, 2009. – 240 с.
9. Сопко В.В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник / В.В. Сопко, В.П. Завгородній // Київ. нац. економіч. ун-т. – К. : КНЕУ, 2004. – 411 с.
10. Сухарева Л.А., Петренко С.Н. Контроллинг – основа управления бизнесом. – К. : Ника-Центр, Эльга, 2003.